

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНИ

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF
UKRAINE

ВІДДІЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ

Адреса: Україна, 01601
МСП, Київ-30
вул. Володимирська, 54
Телефони: (380 44) 239-65-24
(380 44) 239-66-46
(380 44) 234-77-16
Факс: (380 44) 234-78-16
E-mail: vek@nas.gov.ua

DEPARTMENT OF ECONOMY

Address: 54, Volodymyrska St.
Kyiv, 01601
Ukraine
Phones: (380 44) 239-65-24
(380 44) 239-66-46
(380 44) 234-77-16
Fax: (380 44) 234-78-16
E-mail: vek@nas.gov.ua

“23” 02 2017 р. № 226/10

Висновок Відділення економіки НАН України щодо
Народної ініціативи «Платформа діалогу громадянського суспільства з органами
публічного управління»

Вивчення сформульованої громадською організацією «Інноваційний Фонд Народна Ініціатива» платформи діалогу громадянського суспільства з органами публічного управління діє підстави зауважити, що загалом ідеологія документу відповідає логіці розвитку українського суспільства, якої дотримуються інститути секції суспільних та гуманітарних наук Національної академії наук України. Не викликає жодних сумнівів необхідність розроблення та визначення шляхів реалізації плану дій з оновлення України завдяки створенню умов розвитку особистості та суспільства, доцільність формування нової платформи для діалогу і збалансування системи інтересів «громадянин – суспільство – держава», нагальну потребу в активізації конструктивної поведінки українського громадянського суспільства.

Успішність процесів формування політичної, громадянської нації передбачає досягнення суспільного консенсусу стосовно ключових норм і суспільних цінностей, легітимності влади та залежить від процесів демократизації держави й формування консолідованої демократії.

Україна як демократична держава може функціонувати та успішно і стабільно розвиватися лише за умов активної взаємодії й забезпечення зворотного зв'язку між органами державної влади та організаціями громадянського суспільства, що представляють і обстоюють права, свободи та інтереси людини і громадянина.

Керуючись принципом послідовної підтримки якомога більш широкого залучення суспільних інститутів до різних форм соціального діалогу, розвитку ініціатив та організацій громадянського суспільства у цій сфері, що послідовно реалізується у діяльності Національної академії наук України, слід повністю підтримати ідею формування спільної платформи діалогу.

Необхідно також висловити солідарну позицію щодо необхідності розвитку всебічного діалогу організацій громадянського суспільства з органами публічного управління задля досягнення соціального консенсусу з ключових питань становлення та утвердження України як демократичної, соціальної, правової держави.

Суспільно важливим результатом такого діалогу має бути формування сприятливого середовища для подальшого становлення в Україні громадянського суспільства, налагодження ефективного механізму взаємодії його інститутів із державними

органами та органами місцевого самоврядування на засадах партнерства та взаємної відповідальності, досягнення європейських стандартів забезпечення та захисту прав і свобод людини та громадянина.

Але підтримуючи загальну ідею, слід звернути увагу і на наявні суперечності запропонованого документу. Особливо важливим це виглядає з огляду на пропозицію прийняття відповідних законодавчих актів. Зрозуміло, що формат документу передбачає певну декларативність і публіцистичність основних тез. Однак, принаймні у додатках, слід наводити принаймні головні аргументи.

Так, не викликає жодного заперечення ідея запровадження єдиної державної системи моніторингу в контексті протидії монополізму і корупції у сфері надання публічних послуг. І хоча автори документу концентрують увагу на зниженні цін на комунальні послуги, можливості видаються значно ширшими. Відповідно підготовка проектів законодавчих змін має орієнтуватися не тільки на регулювання цін на паливно-енергетичні ресурси. Водночас через відсутність відповідних розрахунків важко сприйняти коректність обчислення економічного ефекту від запровадження Єдиної державної системи моніторингу.

Певні сумніви викликає ідея широкого використання аналітичних комплексних оцінок соціально-економічної ситуації для оцінки ефективності діяльності виконавчої влади. По-перше, методологія побудови усіх перелічених в документі оцінок (Governance Research Indicator Country Snapshot, Індекс людського розвитку, ще більшою мірою обсяг ВВП в розрахунку на одну особу, індекс рівня освіти тощо) абсолютно не орієнтована на швидкі динамічні зміни і припускає високу інерційність показників. До запропонованого переліку можна було б додати ще такі комплексні індикатори як-то якість життя, середня очікувана тривалість життя, нерівність, задоволеність населення рівнем життя тощо. Видається, що перелік такого роду показників потребує, по-перше, наукового обґрунтування, а по-друге, конкретизації щодо можливості використання для оцінки ефективності роботи влади.

Деякі пропозиції потребують глибокого обґрунтування і розрахунків. Це стосується пенсійної реформи, реформування соціальних фондів споживання, запровадження прогресивної шкали оподаткування, страхової медицини тощо.

Окремі пропозиції не мають адекватного виміру та віддзеркалення не тільки в українській, а і в світовій статистиці. Зокрема, це стосується стандартів морально-освітніх якостей випускника школи.

Спостерігається прагнення авторів вийти за межі декларованого поля регулювання відносин між державою та громадянським суспільством, зокрема у сфері національної безпеки та міжнародних угод, підписаних та ратифікованих українською державою.

Важко погодитись із авторським розумінням мети та сутності реформування інституційної системи управління наукою, передовсім фундаментальною, які виходять виключно із необхідності відновлення галузевих НДІ.

Підбиваючи підсумки, слід зазначити, що загалом цікавий документ потребує суттєвого доопрацювання.

Академік-секретар
Відділення економіки НАН України

Е.Лібанова